

RADA MINISTRÓW

**U S T A W A O Z M I A N I E
U S T A W Y B U D Ż E T O W E J
N A R O K 2 0 1 6**

UZASADNIENIE

Warszawa, październik 2016

1. Uwarunkowania nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2016

Projekt ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2016 rok ma umożliwić Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi wypłaty w roku bieżącym 70 % zaliczek na poczet płatności bezpośrednich dla producentów rolnych za 2016 rok w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR). Wypłata zaliczek złagodzi negatywne skutki kryzysu na rynkach rolnych spowodowanych spadkami cen produktów rolnych, jako uboczny efekt embarga rosyjskiego. Wymaga to urealnienia dochodów z tytułu wspólnej polityki rolnej, a co za tym idzie, zwiększenia deficytu budżetu środków europejskich. Proponowana zmiana polega na zmniejszeniu kwoty planowanych dochodów budżetu środków europejskich z tytułu wspólnej polityki rolnej w 2016 roku o kwotę 8 971 000 tys. zł i zwiększeniu deficytu budżetu środków europejskich o tę samą kwotę, co pozwoli na zrealizowanie wyżej wspomnianego celu.

Niniejszy projekt zawiera zmiany wynikające wyłącznie z konieczności realizacji celu, o którym mowa na wstępie i będące ich konsekwencją.

2. Dochody i wydatki budżetu środków europejskich z tytułu wspólnej polityki rolnej

Dochody i wydatki budżetu środków europejskich z tytułu WPR zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na 2016 rok w kwocie 26 595 458 tys. zł. Tym samym, w roku 2016, nie został zaplanowany deficyt budżetu środków europejskich z tytułu WPR. Zatem, wszystkie zaplanowane wydatki budżetu środków europejskich z tytułu wspólnej polityki rolnej powinny znaleźć pokrycie w dochodach budżetu środków europejskich. Jednocześnie, przewidywane wykonanie dochodów budżetu środków europejskich z tytułu WPR wyniesie 17 624 458 tys. zł. Niższe od zaplanowanego w ustawie budżetowej wykonanie dochodów wynika z następujących czynników:

- obniżenia kwoty refundacji w I kwartale br. wydatków poniesionych z tytułu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, w związku z zaliczeniem w 2015 roku części wydatków poniesionych w ramach PROW 2014-2020 na poczet PROW 2007-2013, co miało na celu pełne wykorzystanie alokacji PROW 2007-2013 (powoduje to opóźnienie w refundacji środków z tytułu PROW 2007 – 2013, ponieważ KE wypłaci te środki dopiero w ramach salda końcowego po ostatecznym rozliczeniu),
- niższym od zakładanego wykonaniem wydatków z tytułu PROW 2014-2020 w roku 2015, co przełożyło się na odpowiednio niższe refundacje z KE w roku 2016,
- znacznym skumulowaniem płatności z tytułu PROW 2014-2020 w IV br. dla których refundacja z KE wpłynie w roku 2017.

Ponadto, strona polska nadal oczekuje na wypłatę przez Komisję Europejską płatności końcowej z tytułu PROW 2007-2013, w kwocie 2 699 884 tys. zł. Powyższa kwota została zaplanowana jako dochód roku bieżącego, jednak jej wypłata przez KE przed końcem roku 2016 nie jest przesądzona.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008* (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.), państwa członkowskie mogą, przed dniem 1 grudnia, ale nie przed dniem 16 października, wypłacać zaliczki w wysokości do 50 % w przypadku płatności bezpośrednich. W związku z trudną sytuacją na rynkach rolnych, Komisja Europejska wydała Rozporządzenie Wykonawcze (UE) 2016/1617 z dnia 8 września 2016 r. *ustanawiające, za rok składania wniosków 2016, odstępstwo od art. 75 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do poziomu zaliczek na płatności bezpośrednio oraz środki obszarowe i środki związane z produkcją zwierzęcą w ramach rozwoju obszarów wiejskich oraz odstępstwo od art. 75 ust. 2 akapit pierwszy tego rozporządzenia w odniesieniu do płatności bezpośrednich* (Dz.U. L 242 z 9.9.2016), zgodnie z którym państwa członkowskie są mają możliwość zwiększenia do 70% dopuszczalnej wysokości zaliczek na poczet płatności bezpośrednich.

Biorąc pod uwagę wielkość środków wynikających z koperty finansowej określonej w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 994/2014 z dnia 13 maja 2014 r. *zmieniającym łączniki VIII i VIIIc do rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009, załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 oraz załączniki II, III i VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013* (Dz. U. L 280 z 24.9.2014.), w wysokości 3 395 300 tys. euro, co stanowi równowartość kwoty 14 664 980 tys. zł (przeliczonej po kursie 4,3192, zgodnie z art. 106 ust. 3 akapit pierwszy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008* (Dz. Urz. UE L Nr 347 z 30.12.2013, str. 549, z późn. zm.)), w okresie od 17 października do 30 listopada br. wypłata 70 % zaliczek wymaga zaangażowania środków europejskich w kwocie 10 265 486 tys. zł. Z uwagi na niepełne wykonanie zaplanowanych w ustawie budżetowej dochodów budżetu środków europejskich z tytułu wspólnej polityki rolnej konieczne jest zrealizowanie ww. wydatków w ramach deficytu budżetu środków europejskich, który zostaje zwiększony o kwotę 8 971 000 tys. zł. Zgodnie z regulacjami unijnymi, refundacja poniesionych wydatków ze środków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji nastąpi w styczniu 2017 roku i zasili budżet środków europejskich z tytułu wspólnej polityki rolnej.

Ze względu na fakt, iż projektowana zmiana dotyczy wyłącznie deficytu środków europejskich, nie ma ona wpływu na deficyt sektora finansów publicznych wg ESA2010.

Natomiast efektem projektowanej zmiany będzie wzrost długu publicznego, maksymalnie o ok. 9 mld zł. Ostateczna kwota zwiększenia długu zależy będzie od realizacji procesu finansowania potrzeb pożyczkowych i będącego jego wynikiem poziomu środków zgromadzonych na rachunkach budżetu państwa na koniec 2016 r.

3. Omówienie zmian w artykułach projektu ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2016

W ustawie budżetowej na rok 2016 proponuje się wprowadzenie następujących zmian:

W art. 1 pkt 1 lit. a ustala się łączną kwotę prognozowanych dochodów budżetu środków europejskich w wysokości 53 429 147 tys. zł. a w konsekwencji w art. 1 pkt 1 lit. b ustala się wynik budżetu środków europejskich na kwotę – 18 211 381 tys. zł.

Zmiana deficytu budżetu środków europejskich implikuje zawarte w art. 1 pkt 2 zmiany przychodów i rozchodów, tj. ustala się łączną kwotę planowanych przychodów budżetu państwa w wysokości 338 099 330 tys. zł oraz łączną kwotę planowanych rozchodów budżetu państwa w wysokości 265 147 949 tys. zł, a planowane saldo przychodów i rozchodów budżetu państwa ustala się na kwotę 72 951 381 tys. zł.

Ww. zmiany odzwierciedlone zostały w załączniku nr 3 do ustawy, w którym ustala się kwotę dochodów budżetu środków europejskich w 2016 roku, w poz. Wspólna Polityka Rolna na 17 624 458 tys. zł, oraz kwotę Ogółem Programy na 53 429 147 tys. zł.

W związku ze zmianami w zakresie przychodów i rozchodów nowe brzmienie otrzymuje załącznik nr 5 do ustawy „Plan przychodów i rozchodów budżetu państwa” określony w załączniku nr 1 do niniejszej ustawy. Dane zawarte w załączniku prezentują planowane w ujęciu rocznym przychody i rozchody budżetu państwa. Wielkości potrzeb pożyczkowych netto wynikające z tych przepływów uwzględniają kwoty z obowiązującej ustawy budżetowej na 2016 r. oraz nową kwotę deficytu budżetu środków europejskich. Wielkości związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych netto oraz wykupem długu są sumą kwot zrealizowanych do końca września 2016 r. oraz przyjętych założeń w tym zakresie do końca bieżącego roku.

Konsekwencją powyższych zmian jest również zmiana w załączniku nr 15, w Tabeli 1, w którym ustala się kwotę planu dochodów budżetu środków europejskich na 2016 rok z tytułu WPR na 17 624

458 tys. zł oraz kwotę planu dochodów budżetu środków europejskich na 2016 rok dla Programów
Ogółem na 53 429 147 tys. zł.

W art. 2, ze względu na konieczność jak najszybszego zrealizowania celu ustawy oraz faktu, iż
zaliczki mogą być wypłacane od dnia 17 października br., proponuje się, aby ustawa weszła w życie
z dniem następującym po dniu ogłoszenia.